

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PART POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Közlegek, közlési előjárók, papok és gazdasági egyleti tagok egész évre 8 K, tanítók, közlési és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adjuk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szög 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyit-tér sora 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és klóring 10,489. szám

A legnagyobb gond.

(M—r N—t) A jövő nemzedék sorsánál fontosabb kérdés nem merülhet fel a nemzet életében. S bárhogy hanyatlott is valamely nemzedék, minden időben olthatatlanul él benne a vágy, hogy az utána következő nemzedék szellemi, erkölcsi és anyagi javakban nála különb legyen. Ez a vágy, ez a kérdés foglalkoztatja most Magyarország népének millióit, midőn az új iskolai év kezdetével elhátározó lépés előtt áll. S most az ideje, hogy minden komoly tényező, a ki állapotainkat s szükségleteinket ismeri, irányt jelöljön ki az ezer kétség és gond közt vívódó szülőknek, oly irányt, a mely ép úgy javára válik az egyeseknek, mint az összességnek.

Az ily irány-jelölés természetesen nem vonatkozhatik ama serdülő gyermekekre, a kiknek korán fejlődött egyéni hajlama minden akadálylyal és veszedelemmel dacolni kész. A kiket maga a természet jelölt ki valamely hivatásra, azoknak kivételes tehetségét úgy sem lehet hatalmi kényszerrel a vágyukkal és képességükkel ellenkező utra terelni. A benső hivatás kényszere viszi őket pályájukon. De az ily tehetségek vajmi ritkák s közülök is csak a legritkábbak olyanok, amilyeneknek magukat hiszik. A szülők meg éppen csak kivételes esetekben képesek az ilyen gyermekek valódi értékét megállapítani. Ezért még a magukat kivételes tehetségeknek képzelő pálya-kezdőket is, a kik tudományos vagy művészi babérokról álmadoznak, lehetőleg hasznos és gyakorlati pályákra kell terelni. Az istenadta tehetség úgy is kitör és maga csinálja meg a maga útját. Tulzástól persze óvakodniok kell a szülőknek s világért sem szabad erőszakos elnyomással súlyos belső válságokat előidézniök. Legjobb ily esetben a hasznos pálya mellett az egyéni hajlam és tehetség magán uton való művelésének is kellő teret engedni.

Mindez azonban nem vonatkozik ama százezrekre, a kik különösebb hajlamok nélkül távoznak a szülői házból. Ez a tulnyomó többség, még ha van is egyik vagy másik irányban érkeke vagy fogékonysága, rendkívüli erőt nem fejt ki s a szülői akarat befolyása alatt választja pályáját.

A jövő nemzedéknek ez a zöme. Ez alkotja majd a jövő társadalom sűrű rétegét. S a

szülők legfőbb feladata, hogy hű ábrándoktól menten, úgy jelöljék ki gyermekeik pályáját, hogy valóban javukra szolgáljon. Szerencséje országunknak, hogy e tekintetben az egyesek érdeke teljesen az összesség, a nemzet érdekével. Azok a pályák a leghasznosabbak, legjövődélmezőbbek, a melyekre a nemzetnek ez idő szerint a legtöbb szüksége van. S azokon a pályákon nyílik legkevesebb kilátás a boldogulásra, a melyekre nemzeti szempontból nincs szükség. Nem mindegy s nem mindenütt van ez így. Akárhány országban s akárhányszor fordult elő, hogy például országos szempontból nagy szükség volt katonai erőkre, ellenben az egyének érdekének szempontjából e pálya nem volt kívánatos. Vagy a nemzet java azt kívánta, hogy minél több önfeláldozó ember vállalkozzék néptanítónak, ellenben az egyének érdeke e pálya megválasztása ellen szólt.

Szerencsénkre nálunk ez idő szerint találkozik a nemzet érdeke az egyének javával. Az országnak termelő, alkotó, vállalkozó szellemekre és kezekre van szüksége. Oly emberekre, a kik a gyakorlati életben munkát végezzenek, gazdálkodást, ipart, kereskedelmet folytassanak s a magyar államot a munka versenyében a nagy világ előhaladott államainak sorába iktassák. Mert semmi közjogi harc és közjogi vívmány egymagában nem elég arra, hogy a magyar államnak nemzetközi helyzetet és tekintélyt szerezzen. A közjogi téren való előrehaladás csak azt a keretet teremti meg, a melyet a nemzet millióinak közművelődési és gazdasági munkával kell betölteniök. S a világ képe annyira változott a régi világhoz képest, hogy csak a nemzetközi kulturális és gazdasági versenyben kellő súlylyal s erővel föllépő nemzet képes függetlenségét föntartani.

A magyar nemzet érdeke tehát, hogy az új nemzedék ily irányban neveltessék. De ugyanez ma már a nemzet egyes fiainak létérdeke is. Az ugynevezett lateiner-pályák már nem kecsegtetnek sikerrel. Az uri diplomások ezrei sanyarubb sorsban tengődnek, mint a kézművesek. Egyes ritka kivételek nem döntenek meg az általános szabályt. Az anyagi nyomorúság következtében alászállott a lateiner-pályák sulya és befolyása is. A magyar városokban a módos gazdálkodóknak már

sehogysem imponál a szegény diplomás hivatalnok. Oda a régi tekintély és a régi nimbus. A gazdálkodó, az iparos, a kereskedő, a műszaki pálya embere már nem az a kicsinyelt, semmibe vett halandó, a mi volt. A produktív pályák anyagi jövődélmezőségével együtt emelkedett azoknak tekintélye. S ha hosszú évtizedeken át a szülők azzal ijesztették tanulni nem akaró, rakoncátlan gyermeküket, hogy „Inasnak adlak”: ma-holnap azzal fogják ijesztgetni, hogy „Uri pályára küldlek”.

A szegény társadalmi rétegek ezt már teljes mértékben tudják és követik. A vagyonos polgári osztályok hasonlóképp. Csak még az értelmiség bizonyos köreiből van némi elfogultság. Jogászok, hivatalnokok, tanárok s más laténier pályán működők közt van még bizonyos restelkedés. De csak restelkedés. Mert már ezek is belátják, hogy mennyivel hasznosabb lenne gyermekükre, ha sok évi küzdés, proletártengélet s végül kivívott legszerényebb fizetés és örökös szolgaság helyett független jólét jutna gyermeküknek. Ám sokaknak még fontos a dekorum, a látszat, a cím, a rang.

Csakhoggy mit ér az mind, ha szegénység és függés jár vele?! Tudja azt már mindenki s ezért tódul ifjuságunk egyre nagyobb számban a gyakorlati pályákra. S ezeken — s ez az, amit különösen ki kell emelnünk — nem fenyeget a tultermelés veszélye. A gyakorlati pályákon nincs korlátozott számú állás vagy hivatal. A termelés lehetősége korlátlan és minden erő maga teremti meg a saját maga megélhetésének s boldogulásának piacát. A ki valamely mesterséget, szakmát, gazdasági munkát, vagy műszaki ügyességet kitünően tud: az mindig megélhet és boldogulhat. S minél több a szakmáját értő, értékes erő, annál több hely kínálkozik újabbak számára is.

Ezen az uton nincs megálás. S csak azé lesz a jövő, a ki a maga független létének megteremtésével a nemzet jövőjének is előharcosa lesz.

— **Simkóból tanár lett.** A válás és közoktatásügyi miniszter Simkó József okleveles középiskolai tanár, országgyűlési képviselőt a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába állami főgimnáziumi rendes tanárnak nevezte ki Budapestre. Ezzel tehát az oláhfalvi választó kerület képviselői állása megüresedett és a választás most már 30 napon belül megtörténik.

A nemzetközi Apostolok sikerei hazánkban.

Irta: Dr. Király Péter.

Balsikerek, „vesztett csaták, csufos futások”. Minden céltudatlan, ésszélküli zenebonának és hűhónak ez a sorsa. AHa vezéreknek, ezeknek a közerkölcsi botrányhősöknek, jöttment „jakaboknak” és „izraeleknek” az volt a céljuk, hogy a magyar munkásnép sorsán javítsanak s azoknak ezreit jobbléthez juttassák ezt a célt — „ezek az ur ruhába kiöltözködött alakok” — nemcsak hogy el nem érték, sőt a munkásokra nézve sokkal mostohább és sanyarubb helyzetet idéztek elő, mint azelőtt volt „jakabok” és „izraelek” nélkül. De ha az volt a céljuk (fájdalom, valóban az is volt!), hogy a szegény munkás magyar nép ezreinek keservesen szerzett filléreiből a zsebüket megtömjék, a szegény munkásokat iparszerűen ki- zsarolják, megpumpolják, őket munkaadókkal (kiktől megélhetésük függ) összeveszítsék, dologkerülésre, kihívó hencegésre és garázda magaviseletre kioktassák... egyszóval, jellem és erkölcs tekintetében a maguk képére és hasonlatosságára átforgalmazzák, — „jakabok” és „izraelek”! a ti buzgolkodásokat e téren nem mondható meddőnek és eredménytelennek!

Lássuk mindezeket közelebbről:

A fentebb tisztelt „népboldogító Apostolok”, jóindulatot, barátságot, atyafiságos emberbaráti szeretetet szinlelték a népnek. Köziből mentek a sorsukkal kibékülni soha nem tudó munkás embereknek... Összebeszéltek azok előtt „hetet-havat”: a munkásnép rettenetes elnyomatásáról, a munkaadók lelketlenségéről, rabszolgatartásáról, a világmegváltó „nemzetközi szociáldemokráciáról” s az egyedül idvezítő „általános, egyenlő, titkos és községenkénti szavazati jogról” és több más efajta csodabogarakról. — Minthogy mindezekhez hasonló „szép mondasokat” vajmi ritkán hallott azelőtt a megtevéstetésre és félrevezetésre könnyen kapható nép, — mód nélkül imponáltak neki a nagyszájú „jakabok” és „izraelek”.

És ment az üzlet, mint a karika-csapás!

„Jakabék” országszerte szervezkedtek — az ország ellen. Lapot irtak és adtak ki a magyar nemzet élete, becsülete és jövője ellen. Ezeket a közveszélyes célokat azonban „jakabék” farizeus kétszíniséggel és kétértelmű alakoskodással leplezgették, takargatták a nép előtt huzamos időn át, várva a „boldog időt” a magyar munkásnép hazaszerető lelke megrontásának és erkölcs megmetyézésének bekövetkezéséért. Ez lett volna „jakabék” vágyainak

és törekvéseinek netovábbja. Nagy és nehéz feladatnak látszott, — de a „jakabék“ elbizakodottsága nem tartotta lehetetlennek.

Hogy azonban a nép erre az alávaló gazságra rábírható és kapható legyen: feltétlenül szűkségesnek mutatkozott a népnek valami lekötő, szolgálatot tenni. Mert hiszen jól ismerték „jakabék“ azt a világra szóló — emberek és népek elhatárolását s cselekvését acélerővel mozgó „szupréma regulát“, hogy: „Dó út des!“ (Adok, hogy te is viszont adj!) Egyszóval a népnek jó-tékony adakozásra van szüksége, hogy hála és viszonzás fejében jóltevőjének szót fogadjon. — „Helyes“, gondolták „jakabék“, — de mivel nekünk nincs mit adjunk (hátunkon lévén a házunk és keblünkön a kenyérünk) — a mit pedig a néptől kicsaltunk, kizsartoltunk: oly kötnivaló bolondok nem leszünk, hogy azt nekik visszaadjuk... cselekedjünk tehát úgy, hogy adjanak mi helyettünk a népnek mások, t. a munkaadók... Ezt a jótéteményt viszonzotassuk a néppel a magunk javára.

Az eszme zseniális, az üzlet kitűnő! — És úgy tettek, a mint kigondolták.

A már szervezett munkás népet azon észbontó jelszó alatt, hogy: „Jogot és kenyeret a népnek!“ — munkabér fölemelés céljából tömeges munkaabbanhagyásra (sztrájkra) izgatták és kényszerítették.

És lőn sztrájk minden vonalon. És lőn munkabéremelés, kétszeres, háromszoros mértékben minden vonalon. A munkaadók fizettek, mint a — köles. „Jakabék“ örültek, ujongtak — s a munkaadók romlása felett a markukba nevettek. — De ez az öröm nem sok ideig tart vala. Elkövetkeztek csakhamar a „nemszeretem napok“.

Keserűen csalódtak „jakabék“ azon föltevésükben, hogy „a munkaadók nem ismerik a „dó út des“-nek gyakorlati nagyjelentőségét, vagyoni-jogi nagy horderejét és erkölcsi fontosságát“. Bebizonyult, hogy nagyon is ismerik. „Jakabéknak“ tehát ez a taktikájuk csehül ütött ki.

Igy történt aztán, hogy a munkabér emelkedésével fokozatosan, sőt azt tulszárnyaló módon és mértékben drágábbak lettek az iparcikkek, nyerstermékek, élelmiszerek; magasabb lett a lakbér; a kenyértermő föld, a ruházat, a mindennapi kenyér ára szédítő magasra szökött. Ez a visszahatás pedig legérzékenyebben épen a szegény munkás-népet sújtja.

Mit ér most már a munkás embernek a kétszerte magasabb munkabér, ha ő háromszorta, négyszerre magasabb áron szerezheti be mindazt, a mire a megélhetés szempontjából feltétlenül szüksége van!? Koldusabb és nyomorultabb a magyar munkásnép ma, mint a milyen volt akkor, a mikor még „jakabék“ és „izraelék“ nem ismerte. Az az istenesnek hazudott szándék tehát, melyet ezek a „nemzetközi apostolok“ — per urbem et orbem — világgá kürtöltek s a melynek kizárólagos le-téteményeseként hirdették magukat: a maga leleplezett meduza ábrázatával áll előttünk; mert régi és örökigazság: hogy alávaló, erkölcstelen, garázda módon és eszközökkel, üd-

vös célt megvalósítani és istenes dolgokat művelni nem lehet. „Olyan a mű, a milyen a mester“ és így „jakabéknak“ és „izraeléknek“ a munkás nép ezreit a mások kizsartolása árán jobbléthez juttatni nem is sikerülhetett. „Jakabék lelepleződtek“.

A nép, az istenadta magyar nép pedig — habár egy kissé későn — észre tért... s a nemzetközi hazudozásoknak nem hisz többé s hazája és nemzete ellen bűnös kezet nem emel! A mi pedig „jakabék“ szándékát és célját — mint szívte-lenségig és embertelenségig fajuló üzleti spekulációt illeti — ezen a téren épületesen kitesznek magukért, botrányos és vérlázító sikereket aratván.

Hazudozásait, utszéli ordítózásait, népbütítő mesterfogásait, beváltogatták drága pénzen, kizsartolva, megpumpolva és kifosztogatva a szerencsétlen munkás népet. Az az ellenszolgálat pedig, melyet ezek a dicső férfiak a nép érdekében tettek, kevesebbet ér a semminél; mert a helyett, hogy a népet jobb sors-hoz juttatták volna: éppen ellenke-zőleg, azok tisztességes megélheté-sét megnehezítették, sőt illuzóriussá tették, erkölcsét megmetyeltyezték és őket a vérig szekirozott és brutálisan megsértett munkaadók előtt jó ideig helyrehozhatatlanul discreditál-ták. Arra a jótéteményre tehát, melyet „jakabéktól“ kapott, könnyek között így sóhajt fel a becsapott ma-gyar munkás nép: „Adtál Uram, adtál, de nincs benne semmi köszönet!“

A „szociálizmus“, mint eszme és fogalom: magasztos és szent! a melynek nevét fölvenni kontár és lelkiismeretlen embereknek büntet-lenül nem szabad sem nálunk Ma-gyarországon, sem sehol a világon. A szociálizmus fenkölt eszméinek felkarolására és lehető megvalósítá-sára nekünk magyaroknak is szük-ségünk van, de ez a mi szociáliz-musunk nem lehet „zsargon és nem-zetközi“, hanem csakis „magyar szo-ciálizmus“. Az én „Magyar szo-ciálizmus“ címen írott könyvemből „jakabéknak“ és „izraeléknek“ na-gyon üdvös volna tanulni jó erköl-csöt és becsületet. (Debreczen)

Pár szó a Magyar Gazdaszöveltség szervezkedéséhez.

A Magyar Gazdaszöveltség hazánk első és legtekintélyesebb szociálgazdaság politikai egyesülete, Palics-fürdön tartott ez évi közgyűlésén hozott határozata szerint újra szervezkedik.

Vidéki, illetőleg megyei központokat létesít, hogy a nagyszámban létrejött gazdaköröket, szociális irányú különböző társadalmi egyesületeket kerületenként egy érdekcsoportba hozza, nagyobb öntevékenységre serkentse s a központ munkáját a vidéki csoportokkal megosztva, a nagyemlékü Gróf Károlyi és a magyar nép fáradhatatlan jótévedője Darányi Ignác földmiv. miniszter intencióinak megvalósítására munkás kezeket nyerjen.

A szervezkedés nagy munkája már megkezdődött, hiradás szerint Heves vármegyében és fog terjedni hullámgyűrűkben az egész ország területére. A Magyar Gazdaszöveltség alig másfél évtizedes munkája nyomán új élet árja pezsdült meg a magyar népiéletben, látom aunk életbe vörödését, a nagy magyar Gróf Szé-

chenyi álmának megvalósulását, szóval édes hazánk újra születését. Vagyonsodás, jólét, mélységes fajérzet, a haza drága földjéért lán-goló szeretet kélt nyomra a szövel-séghezta barázdákön s ha itt-ott akad konkolyos, a helyzet képe mégis más, mint volt csak ezelőtt 20 évvel is.

A Magyar Gazdaszöveltség eszméi a Székelyföldre is elhatottak s a leg-erősebb gyökeret a szervezkedés te-rén talán a mi megyénkben verték.

A m. kir. földmiv. ügyi kormány 1908. évi jelentése szerint vármeg-yánkben kerek 100 gazdakör tény-leges megalakulásáról van szó, mely szervezkedés a székelyföldi kiren-deltség anyagi és erkölcsi támoga-tása mellett történvén is, fényes ta-nujele annak, hogy a székely nép-ben kiváló szociológiai érzés honol. A székely nép szociológus hajlamai hozták létre azt a számtalan külön-böző szövetkezetet, melyek vármeg-yénk lakosságának anyagi jólétét munkálják, de a melyeknek műkö-dése egy vármegyei központ hiányá-ban, nagyobb szabásu eredménnyel nem járhat. Alkották meg a számtalan kisebb kaliberű egyesületeket, melyek hivalkodva mutatnak vissza a forrásra, a szociálgazdaság politika alapföltételeire, a nép hagyományos vallásosságára, erős hazafiai becsü-letére, a testvéri szeretet mélységes alapvonásaira, a fajérzet melegségére.

Nem tudunk elég hálásak lenni a székelyföldi kirendeltség munkája iránt, melynek kezdeményezésére né-pünk ezen megkövült jellemvonásai kiesiholtak és mindenki előtt lát-hatóvá lettek, de ezen örvedetes jelenség előtt megállanunk nem sza-bad, hanem az alapokon az építés munkáját kétszerezett erővel kell to-vább folytatnunk. Hozzánk kell irá-nyítanunk a Magyar Gazdaszöveltség szervező munkáját, mert hazánkban a gazdakörök számát tekintve, vármeg-yénk vezet 110. gazdakörével.

Ezen nagyszámu gazdakör és föld-mives szöveltség életerős munkára van hivatva, már a fentebbi okoknál fogva is, munkássága nem merülhet ki a székelyföldi kirendeltség segé-lyeinek lecsatornázásában; elvégre ez sem aranybánya s a folytonos segélyezés által önállóságra népün-ket nem nevelhetjük. A kirendeltség működése iránymutató úgy a civili-zált mezőgazdaság, mint a népiélet-ben s ezen jelzés mellett kell ha-ladnunk az önállóság útján, saját erőnk-ből. Tömörülni kell gazdakö-reinknek a „Magyar Gazdaszöveltség“ zászlója alatt, hogy ennek hivatott vezetői életet teremtsenek a szuny-yadással, tétlenséggel vádolt gaz-dakörökben. Törtetni kell azon igazi nemes cél és magasabb eszmék szol-gálatára, melyet a Szöveltségek alap-szabályai oly remekül és ideálisan körvonalaznak. Ha valahol ez ország területén szükséges a Magyar Gaz-daszöveltség közvetlen fellépése, ezt legjobban a Székelyföld gazdakörei igényelhetik. A székelynép csökönyös természeti hajlandóságát, régi szo-kásokhoz görcsösen ragaszkodó gon-dolkodás módját megtörni s őt egy új eszme szolgálatára rábírni, illetve megnyerni nem elég a szétszórt szer-vezettség, ide tömörült erő, óriási munka és egy szép szociálgazdaság-politikai munka program szükséges, melynek megvalósulását ez idő sze-

rint a „Magyar Gazdaszöveltség“ te-heti meg, ő is hivatott tényező erre.

Távol vagyunk a Magyar Gazda-szöveltség jelenlegi központjától. Vár-megyénk ugyyszóval egyik periferiális hazánkban s ez az oka egyfelől, hogy szociális működésünk és tevékeny-ségünk érverésén nem érezhetők oly mértékben az eredmények jelei, mint a központhoz közelső alföldi, du-nántuli stb. szöveltségek működésén, hol manapság a gazdakörök kiállítá-sokat, kurzusokat tartanak stb. s ennél fogva a szociálgazdaságpolitikai téren óriási előnyben állanak előttünk.

Ámde ami késik nem mulik! Hi-szem és reményilem, hogy a Magyar Gazdaszöveltség tekintettel lesz a Székelyföld gazdaköreinek szociális működésére, vezető számarányára s nemsokára lengeni fog zászlója a székely bércek felett, hogy a Gróf Károlyi halhatatlan szellemében ösz-szetömörítve gazdaköreinket egy nagy és eredményes keresztény szociális munka után új életet nyerjenek a Székelyföld földmivelő lakói.

Gál Imre.

Vigand: Budapest Utmutatója.

Megjelent Budapesten 1909-ben. Szerkesz-tik: Vigand Rezső és Kerekes Andor.

Budapestnek modern alapon elő-zzör összeállított ismertetése viseli a fenti címet és ez a nagyjértékű munka ezidőszert a magyar könyvpiacnak legjelentősebb eseménye. Vidéki em-ber, vagy külföldi vendég Budapes-ten jártában sajnósan nélkülözte a megbízható és kimerítő Utmutatót. Sőt meguk a fővárosiak is érezték a hiányát egy hűséges kalauznak, amely a magyar székesfőváros ki-meríthetetlen nevezetességeit és lát-ványosságait összegyűjtve tárja föl előttünk és bizton vezesse kitérő mappák és világos magyarázó szö-veg segélyével. Vigand: „Budapest Utmutatója“ egy nagy, amerikai-as arányokban fejlődő Metropolisznak méltó Bácskerek 400 oldal terjed-elemben. Belső tartalma pazon gaz-dag, külső kiállítása izlésesen fényes.

Nehéz dolog volna felsorolni, hogy mi mindent tartalmaz ez a közhasznu munka. Elég megemlítenünk azt, hogy a Budapestre érkező vidéki attól a perctől kezdve, hogy a vasuti kocsi-ból kiszáll, addig a percig, míg ha-zautazási jegyét megváltja, minden tájékoztató és hasznos tudnivalót megtalál és pedig olyan sorrendben, amint azt e szükséglete megkívánja. Bár merre lépünk Budapest utcáin, ez a könyv mindenütt megbízható jó tanácsos és kimerítő magyará-zattal szolgál. Különösen becses a „Kerületi sétat“ című része, mely kerületről-kerületre, utcáról-utára el-vezeti az idegen vendéget, közben megállítja minden nevezetes látni-való előtt. A melléklet térképek mind a legújabb hivatalos felvételek alap-ján készültek és pontosságukkal, va-lamint gazdag kiállításukkal egyaránt feltűnnek. Egy nagy általános, színes térkép tünteti föl a fővárost és kör-nyékét, míg az egyes kerületekről, a Városligetről, a budai hegyvidékről minuciózus részletképeket találunk.

E kivonatos tartalom ismertetés-ből is látható, hogy milyen prakti-kus és szükségpótló munkát végeztek Vigand: „Budapest Utmutatója“ szer-kekztői. Együttal hazafias célt is szol-gálnak, a mennyiben e könyv német

kiadása hivatva van az idegen forgalmat emelni székesfővárosunkban. Ezért nem győzzük eléggé dicsérni a szerkesztők gondos előrelátását, hogy a hazánkról rendsen ferdén tájékoztatott külföldiekkel igyekeznek hazai viszonyainkat, kül- és belpolitikai helyzetünket, állami és társadalmi életünket a valóságnak megfelelően bemutatni. Különösen üdvös volt most, midőn a világ minden művelt nemzetének orvosai kongresszusra gyűlnek össze a Magyarországi fővárosában. Ezt a becsületes és nem reklámra alapított munkát büszkén adhatjuk kalauzul kezükbe, mert ez nem csak az ott tartzkodásuk ideje alatt tesz hasznos szolgálatot de odahaza is mindig emlékeztetni fogja vendégeinket Budapest nagyságára, gazdaságára és hatalmasan fejlődő kulturális életére.

Az egész fővárosi sajtó egyhangú örömmel üdvözölte Vigand: „Budapest Utmutatója” megjelenését, ehhez az örömhöz csatlakozunk mi is, átérzve e munka mély jelentőségét székesfővárosunk fejlődésének szempontjából. És kiemljük mi is hogy tanfériaknak elsősorban nélkülözhetetlen ez a könyv, melyet kitűnő vezérfonallal adhatnak tanítványaik kezébe, hogy hazánk szépséges fővárosát megismerjék. A könyv a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betege Pál könyvkereskedésében) kapható. Ára vászon kötésben 4 korona.

HIREK.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a vándor komédiások a falragaszok árával sehol sem szereinek megszökni;

mondják, hogy az adventisták a 366-ik féle vallási szektát megalapítani nem akarják;

mondják, hogy maholnap minden ember nem akar magának saját külön vallást;

mondják, hogy mióta a városi főorvos haza érkezett, éretlen gyümölcsöt a piacon nem lehet kapni;

mondják, hogy városunk érdemes tanácsa a városi konyhakertészet berendezése végett lépéseket tett;

mondják, hogy városunkban egyetlen vő sem fog olyan rugós tehenet vásárolni, amelyet az anyós fej;

mondják, hogy három dolog ismer könyörületet: a tűz, a vihar és az anyós haragja.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

— **Dr Vajda Emil** győri főreáliskolai tanár, zenekonzervatórium igazgató, a »Székely-Udvarhely« első főszerkesztője és egyik megalapítója, folyó hó 13-án városunkba érkezik, hogy a szombati jubiláris hangversenyen magas művészi hegedűjátékával közönségünket gyönyörködtesse. A helybeli Székely Dalegylet és városunk polgársága nagy ünnepélyességgel készül fogadni szeretet apostolát.

— **A jegyzők hangversenye.** Szombaton (e hó 4-én) este 7 órakor Székelyudvarhelyt, a vármegye háza dísztermében Udvarhelyvármegyei községi és körjegyzői egylete negyedszázados fennállásának jubileuma alkalmából táncsal egybeköt-

tőt hangversenyt rendez. Az érdekes számokból álló műsor legkimagaslóbb pontja Dr Vajda Emil győri tanár, zeneakadémiai igazgató hegedű szólója, melyet zongorán Kertész Albertné zeneszerzőnő fog kísérni. Ezt szépen kiegészíti Kónya Jancsi nyitánya, Dr Paál Árpád vármegyei főjegyző felolvasása, Lántzky Alexa zongorajátéka, Horváth József ref. énekvezér ének-szólója („Szép a tavasz”, Kertészné szerzeménye), a szerző zongorakíséretével, Kiss Károly atyhai jegyző szavalata, Gálffy Juliska, Finta Erzsike énekduettje, a zenekar kíséretével és végül Horváth József, Péterfy István, Kádbécs József és Paál Sándor kvartettje. Az estély védnökei valamennyi volt főispán és egy alispán, ugyancsak a jelenlegi fő- és alispán, főszolgabírák, főesperes, esperesek, alesperes, Szabó Gergely volt királybíró, három orsz. képviselő és a tanító-egylet elnöke. Az ünnepély, hangverseny és táncmulatság iránt vármegyeszerte élénk érdeklődés mutatkozik. A hangversenynél vendéglősről gondoskodva van; özvegy Bodrogi Sándorné fogja ellátni a közönséget Ernst György cukrászdájával egyetemben.

— **Szerencsétlen utazás.** Özv. Dimény Sándorné földbírókosnő a leányával és Balázs János tanítóval aug. 30-án kocsin Oklándon volt. Homoródszentpálra haza utazásuk közben a „Szentpáli-hegyen” eltört a kocsiíródjok. A lovak megijedtek és a kocsitól üzve, féktelen sebességgel rohantak a lejtőn. A kocsit ide odahányva ledőlt, özv. Diményné laba eltört és egyébként is súlyos sérüléseket szenvedett. Az esetnek áldozata lett Orbán József kocsis, aki szintén lábát törte. A más kettő szerencsésen leugrott és így az ijedségen kívül más bajuk nem történt. A sebesülteket Dr. Szabady Lajos járási tiszt főorvos vette kezelés alá.

— **Az „önzetlen” mostohák.** Jakab Mártonné szolokmai lakos szénát osztogatott mostoha fiaival. A fiuk nem a legmértányosabbak voltak anyjukkal szemben. Sokkal több szénát akartak maguknak. Mikor ezért Jakabné szót emelt, megtámadták és kegyetlenül elverték a szerencsétlen, védtelen asszonyt. Hát ez bizony mostoha dolog s cseppet sem szolgál a fiuk dicsőségére. Jakabné a helybeli közkórházban ápolják.

— **A berbécs miatt.** Szomorú eset történt Homoródbásfalván egy berbécs miatt, mely különben a juh-seregrel tilosban járt. Szócs Lajos a mezőpásztorttal megfogta a berbécsöt és zálogképen akarta behajtani. Erre Deák Mózes és Deák Lajos a berbécs kiszabadítása mellett foglaltak állást. Sehogy sem egyeztek össze a két ellentétes irány képviselői. Parázs verekedést rendeztek s ebben a jogos alapon álló Szócs Lajos volt a vesztes. A berbécs oda kellett adja és ezen felül fejét összevagdalták, fülét pedig levagdalták, majd vállán és bal kezén kapott súlyos sebeket az igazság védelmében. No de Mózes és Lajos uraimék sem maradnak büntetlenül. A bíróság tárgyalni fogja a brutális esetet. Ott pedig csak ők lehetnek a vesztesek. Így vigasztalja magát Szócs Lajos a vármegyei közkórházban. És Szócs Lajosnak mégis csak igaza lesz, verálódzata árán is.

— **A biblia és történelem fényében** vigan evickélnek a magyar Adventisták Székelyudvarhelyt. Kora-

tavaszkor jöttek. Itt voltak a fecskék előtt s azt hittük, hogy a fecskével együtt szárnyra kelnek és más vidéket fognak boldogítani tanaikkal. Azonban nem így történt. Sátorok vertek a Bem utca 13-ik szám alatt s folyó hó 8-ától kezdődőleg minden szerdán, pénteken és vasárnap „bibliai előadásokat” fognak tartani Székelyudvarhelyt. Kelemen István, az első Adventista misszionárius, a tetszetős címek egész sorozatát gyűjtötte csoportba. Így pl.: Isten ígéje, A végnek előjelei, Isten országa és törvénye, A végítélet, Létezik-e purgatórium? A teljes hit, Igazi megtérés, Hol van az ember halála után? A szpiritizmus világesalása, Krisztus és az antikrisztus, Az ember életének igazi sélja stb. Valóságos szenzáció számba menő címek alatt tartja hódító beszédeit. S úgy látszik, hallgatói akadnak, mert a tavaszi ciklus után, most az őszi is megnyitja. A világ végét rendületlenül hirdeti, de most immár csak határozatlan időre, mert többé csalódnai nem akar. Okult az elődök példáján, akik annak idején bizony felsültek...

— **Bakaszuroid, polgárvér.** Sándor Lajos székelyudvarhelyi lakos vasárnap éjjel vigan rugta a csárdást a Bálint-utcában rendezett mulatságon. Szóváltás esett egy 82-es bakával. Vesztere, mert a baka szuronyával mellén súlyosan megsebesítette s most a helybeli közkórházban fekszik.

Magyar dalpályázat.

Svårdström Valborg asszony, az ismert svéd énekművész, kit a magyar közönség páratlan művésze révén annyira szívébe fogadott, 2000 koronát kitévő pályadíjakat tűzött ki magyar szövegű műdalokra. E hazafias tényével halajának egy részét akarja leróni a magyar közönséggel szemben, azért a lelkes fogadtatásért, melyben őt attól a pillanattól fogva részesítette, midőn először hangzott el ajkáról a magyar dal. A négy legjobbnak ítelt dal, egyenként 400 koronás díjjal részesül. A nyolc második díj 50—50 koronára rug. A 12 pályadíjazott dalt a művész hangversenyeiben állandóan énekelni fogja. Pályázhat minden magyar zeneszerző legfeljebb három dallal, melyek jelíges levelet kíséretében a „Harmonia”, zeneműkiadó-vállalat, hangversenyrendező és első hazai zongoragyár részv.-társ. igazgatóságának, illetve ifj. dr. Hubay Jenő vezető igazgatónak (Budapest, IV. Váci-utca 20.) küldendő be. A dalok kiadási és tulajdonjoga a Harmoniára száll át, amely a pályadíjnyertes műveket, a bírálat megtörténte után, művészi köntösben nyilvánosságra fogja hozni. A bíró-bizottság elnöke: Mihailovich Ödön, tagjai: Hubay Jenő, Herzfeld Victor, dr. Diósy Béla és Kern Aurél. A pályázat 1909. szeptember 20-án jár le. Itt egyben fel- emlíjük, hogy a Harmonia részv.-társ. a nyár folyamán nagyarányú átalakuláson ment keresztül. A társaság részvénytőkéjét tetemesen felemelte, zeneműkereskedését nagy mértékben kibővítette, ugyanígy, hogy zenemű-készlete vetekedik a külföld bármely hangjegy-raktárával. Nagy súlyt fektet zeneműkiadói üzletére is és különösen a magyar zene fejlesztésének és a külföldön való fokozottabb terjesztésének kíván uttörője lenni, mint a jelen pályázaton való részvétele is mutatja. Az ősszel indul utnak égisze alatt az „Edition Harmonia”, című zeneműtár, amely a klasszikus és modern zenemű irodalom legválogatottabb termékeit fogja fel- ölelni. A klasszikus mesterek műveit a legkiválóbb magyar zeneművészek fogják jegyzetekkel ellátni. A zeneműosztályon kívül, a zongora-osztály

keretei is jelentősen kibővültek. Elismert kül- és belföldi zongora-gyárosok legkiválóbb gyártmányai (zongorák, pianók, harmoniumok) nagy választékban állandóan raktáron tartatnak. Örömmel konstatálhatjuk a vállalat fejlődésének eme nevezetes mozzanatát, annál is inkább, mert hiszen eddigi, több évtizedre terjedő ténykedésével a magyar zene-kultúra fejlesztésének munkájában ő is kivette a maga részét.

A nemzetközi motoros talajmívelő gépverseny tanulságai.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a földmívelésügyi miniszter támogatásával Mezőhegyesen motoros szántógépversenyt rendezett. A verseny célja a ma alkalmazásban lévő önvontató szántógépek kipróbálása, munkaképességüknek technikai és üzemi szempontból való elbírálása. Öt gép versenyzett. Gőzgépek ekékkel: J. J. Case, Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt., Nicholson gépgyár Rt., J. H. Mc. Laren, robbanó motoros ekékkel: a Kőszegi-féle talajmívelő gépgyár Rt., Deutsche Gas-motoren fabrik és Actiengesellschaft A Georgen cégek vettek részt a versenyben. Hogy a versenyzők közül melyiket illeti az elsőség, a bíráló bizottság csak később fogja eldönteni. A lényeg azonban, hogy a kevésbé vagyonos középbirtokos haszonbérlet és velük együtt, — esetleg szövetkezés útján, a kisbirtokos is használhassa a drága munkást és fogatort pótló szántógépet, már az eddigi eredményekből is biztosított-nak látszik. Tökéletesítésre ugyan a versenyzőgépek mindegyike rászorul, mert hiszen jó készséget csak alapos kipróbálás, igazítás után lehet előállítani. Az eddigi próbák sikere mégis azt igazolja, hogy az önvontató szántógépek a gyakorlatban is jövedelmezőleg alkalmazhatók és hogy ezek tökéletesítésével oly gépek használata általánosítható, melyekkel tetemesen lehet fokozni a termés eredményeket és viszont csökkenteni a megmívelési költségeket.

Tévedés volna azt hinni, hogy a szántógép alkalmazásával csökkenthetjük a munkásszükségletet, vagy fogatort. Sőt ellenkezőleg, a mélygépszántás az intenzívebb trágyázásra, talajmegmívelésre és a kapásvetemények kultiválására kényszeríti a gazdát, mert hiszen ezek nélkül a mélygépszántást sem használhatja ki. Általános tapasztalat, hogy a gépszántás csak fokozza a kézimunkás erőszükségletet. Hanem igenis lehetővé teszi azt, hogy a gazda a bér-munkát jobban kihasználja és a munkást jobban megfizesse. És akkor, amidőn az egész kivándorlás okozta elnéptelenedés a bérkérdésen mulik, nagyon is érdemes azon technikai vívmányok népszerűsítésével foglalkoznunk, amely a gazdaközönséget a megbízható munkás jobb javadalmazására képesíti.

A gépszántás tehát jórészt szociális kérdés, amely éppen a legfontosabb mezőgazdasági munka, — a talajmívelés, — terén nagyon is sokat lendíthet a magyar mezőgazdaságon. Hogy e technikai vívmány méltóképpen kihasználásának, az mezőgazdaságunk általános érdeke és méltó büszkeséggel hivatkozhatunk arra, hogy a motorosok alkalmazásának terén mi vagyunk a kezdeményezők és hogy e motoros ekék közül éppen a magyar gyártmányok bizonyultak eddig is legjobbaknak

Grammofon és ki-tünő lemezek

gyári árban kaphatók Betegh Pál könyv- és papirkereskedésében.

7234—1909 tkvi. szám.

Hirdetmény.

Kecsetkislalud község közös erdő és legelő arányosítása következtében szükségessé vált telekkönyvi átalakítás és ezzel kapcsolatos telekkönyvi helyesbítési ügyben telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t. c. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. c. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t. c. 15. §-ának a. pontjában foglalt kiegészítéseit is valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. § b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t. c. 22. § a. alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1910. évi március hó 15. ig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ának esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással elni kívánnak, írásbeli ellentmondásokat hat hónap alatt, vagyis 1910. évi március hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. c. szerinti eljárás az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. § a. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt vagyis 1910. évi március hó 15. ig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltja után az átalakításkor közbefjött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogának sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind

egyszerű másolatokat is csatoltak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

Székelyudvarhely, 1909. aug. 23.

Gyarmathy Ferenc
kir. törvényszéki bíró.

7252—909. tkvi. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminiszter Ur 1906. évi július hó 6-án 14114/906 szám alatt elrendelte, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint tkvi. hatósághoz tartozó **Székely-szentkirály** község telekkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi 29. t. c. 1889. évi 38. t. c. és 1891. évi 16. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. c. cikkekben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

E célból a helyszíni eljárás Székely-szentkirály községben 1909. évi szeptember hó 30-án fog kezdődni. Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, kik a telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előjertést kívánnak tenni, a kiküldött bizottság előtt a kitűzött határonap kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló esetleges okirataikat mutassák fel.

2. mindazok kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírást az 1886. évi XXIX. t. c. 15. 18. és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben ezen az uton jogait nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték-elengedési kedvezménytől elesnek.

Továbbá mindazok, kiknek tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy egyéb megszűnt jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyanígy az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék tkvi. hatósága.
Székelyudvarhely 1909. évi augusztus hó 24. én.

Gyarmathy Ferenc
kir. törvényszéki bíró.

Árverési hirdetmény.

Udvarhelyvármegye árvaszékének 9453—909. sz. véghatározata alapján, a Székelykeresztúr községében, a csekefalvi-utcában a Pálffy Dénes hagyatékában maradt három darab épületes belsőség **1909. szeptember 5-én d. e. 8 órakor** kezdődő nyilvános önkéntes árverésen el fog adatni. Kikiáltási ár külön-külön 6000, 9500 és 10,000 korona.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékat bántapénzül letenni.

Bővebb felvilágosítást irodámban a hivatalos órák alatt bárkinek nyujtok.

Székelykeresztúr, 1909. augusztus 31.

Dr. Elekes Dénes
ügyvéd.

Magyar kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Kolozsvárt

30823 III. szám.

Igazgatóság.

Hirdetmény.

Kolozsvár állomás raktár helyiségének túlszűfoltása miatt az ezen állomásra érkező mindazon kocsiakományi szállítmányokra, melyek fedett rakhelyen való tárolást igényelnek: az Üzletszabályzat 69. §. és Kereskedelemügyi Miniszter Ur Öngyméltósága f. év július 17-én kelt 56755. sz. felhatalmazása alapján.

1. A díjszabásszerű fekbért kétszeresére felemeljük.

2. A díjszabásszerű fekbérmentes időt felére leszállítjuk.

Ezen intézkedés f. évi szeptember hó 1-től további intézkedésig marad érvényben.

Kolozsvár 1909. augusztus hó 24.

AZ ÜZLETVEZETŐSÉG.

Kertész Albertné

zeneszerzőnő még egy pár üres órára zongora tanítványokat elfogad. Tanít kezdőktől a legmagasabb iskolákig, párhuzamosan elméleti oktatással. Ugyanott ének, német, francia és hegedű órák is vehetők. Valamint a zenészerzés körébe vágó munkálatokat is (zenésítés, szólómozgás, áttételek, kísérek) stb. illő árért elkészít.

Üzlet- és italmérési helyiség bérbeadása.

Farczád község háza, melyhez italmérési jog van engedélyezve, két utcára nyíló üzlethelyiség, egyik bolt, másik korcsmahelyiség 2 szoba, nyári és téli konyha, pince, valamint istálló, kert és udvar — 1909. évi szeptember hó 20-án d. u. 2 órakor Farczád község házában 6 (Hat) egymásután következő évre nyilvános árverésen haszonbérbe adatik a legtöbbet ígérőnek.

Kikiáltási ár évenkénti 800 koronában van megállapítva, amelynek 10 százaléka bántapénzül leteendő. Zárt-ajánlat nem fogadtatik el. Részletes feltételek a köjegyzői irodában megtekinthetők.

Farczád, 1909. augusztus hó 31.
Vajda Ferencz Incze Pál.
körjegyző közs. bíró

Zene- és műének tanfolyam!

Alólirott úgy, mint az előző években az idén is folyó év szeptember havában kezd meg a zene- és műének tanítását, hol kezdők és haladók könnyen felfogható módszerem alapján **zongorán, hegedűn, cimbalmon, citerán és a magasabb műénekben** alapos oktatást nyerhetnek.

Beiratkozni lehet már f. évi szept. 4. ikétől kezdve.

Schaffent Frigyesné,
szül. Baku Katalin.
Székelyudvarhely, Petőfi-u. 13.

Használt, de jó karban levő

➤ zongorát ➤

megvételre keresek

Cím e lap kiadóhivatalában.

Magyar feltalálók

olvassák el a magyar szabadalmi hivatal elnökének levelét, melyet a Magyar Tudományos Akadémiához intézett a magyar feltalálók érdekében. Kiváncra e levél szövege szövegét díjtalanul megküldi Molnár Ödön mérnöki irodája Budapest, VII. Erzsébet körút 30. Telefon szám 119—00

Székely méhtörzsek

nagyválasztékban, teljesen új olajfestékekkel készített egyesületi hármastárból, szétszedhető és szállítható, tetszetősen készült pavillon, fiatal anyával, erős méhtörzsekkel benépesítve — egyes, kettős, hármastárakban vagy kaptár nélkül kereteken és szalmakaszokban, tetszés szerinti minőségben kaphatók **Ambaris András** méhészetében **Székelysombor** (Udvarhelymegye).

B O R I !

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Markó István

uri-divat szabómester Székelyudvarhelyt, Deák-tér (Gabonapiac), a kir. pénzügyigazgatóság mellett, ajánlja legnagyobb választékú hazai és külföldi szövetekből berendezett raktárát, illetve minta-kollekcióját a n. é. közönség figyelmébe. — Mérték után készít divatos, a legkényesebb igényeknek megfelelő őröltönyöket.

jótállás mellett, részletfizetésre is.

XXXXXXXXXXXX

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyász-jelentések, ugyszintén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek

Betegh Pál villamos üzemre berendezett könyvnyomdát és könyvkötő-intézetet Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Videki megrendeléseket azonnal elintézi.

XXXXXXXXXXXX

IZES! JO KIVITEL! MÉLTANYOS ÁRAK!

DIVATOS EKSZÁRÉK

NEGYALOK KARKOTÓK NYAK-
EKEN GYÜRÖK, MELLTUX ORÁK
LÁNCZOK, ZSOLUK, FÜZESZKÖZÖK
EZUST DÍSZTÁRGYAK, LEGNA
GYÖBB VÁLASZTÉKA ÉS
KESZÉRTÉK FORRASA

ZIRNER TESTVÉREK
UTODA LIZET NUGO
BUDAPEST, IV. VACZIUTCAZ
SZEMBEN A KRISTÓFÉRELLI PÜRTÖS CZIMRE-UGYELJÜNK!
ALAPITTATOTT 1854-ben
KELTŐ BIZTOSITEN MELLÉTT VIDEKRE IS SZIVÉSEN
KÜLDÖK VÁLASZTÉKOT